



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu**

**Isidorus <Pelusiota>**

**Parisiis, 1585**

Eulogio presbytero. 85.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

frustra fuerit, maximum quidē mœrorem accipiam, at minimè tamen mihi ipsi succensebo. Quoniam igitur contentio ac simultas vestra in longissimum vsque porrecta, non modò vos, sed etiā multos alios grauius conuulnerunt, illud quidem peruellem, vos eum extinguere ac delere, vósque ad amicitiam redire. Si verò hoc nondum, vt quidam aiunt, fieri potest, at certè immodicam hęc contentionem animorumque pertinaciam filétio enervare, ac non dicendis tacendisque verbis eam adaugere. Nam si, quæ nefas est, alter aduersus alterum proloqui desinat, sensim ac paulatim extincta & prostrata contentio, vt amicitia excitetur, efficiet. Quem admodum enim iis, qui aduersa valetudine laborant, grauius non se habere, melius se habendi initium fuerit ( etenim in acutissimis morbis idem valetudinis status pro meliore statu haud immeritò habetur: ) sic etiam vobis graui morbo correptis ( neque enim est quòd vos ipsos sanos esse existimetis, dum alter in alterum ita debacchamini ) si morbus non ingrauescat, sanationis principium hoc fuerit. Quare siue vobis inimicitiam funditus delere, ac de medio tollere placeat, siue eam non longius progredi, mihi ipsi bonam sp̄e non eripiã: sermonemque vt maledicos sermones cõprimam, bene impensum esse cesebo.

Theoni Episcopo. 84.

Si mihi morem gerendum putas, nullo modo, sin autem tibi ipsi, ne hostes tuos in necessitatem admodum redigas atque concludas: ne alioqui in extremis rerum difficultatibus necessitatem ( quæ subditis sibi à desperatione stimulis, miram ad cõtumaciam vim habet ) in consilium adhibentes, iis malis te mulctent, quibus eos mulctare cogitas. Illa enim rerum earum, quæ geruntur, inspectrix iustitia, persæpe ob victoriam insolentiam & importunitatem, rerum statũ in contrarium cõmutat.

Eulogia presbytero. 85.

Sic existimo, dæmonem ne probo qui

τέρας ὑφανομήκης, ὡς φασί, γεγενημένη, ἔ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ πολλὰς ἄλλας εἰς τὰ χεῖρα ἔπεσσε, βουλομένη τὰυτὸν μὲν σείσαι καὶ ἀφανίσαι, εἰς δὲ φιλίαν παλινδρομήσαι. εἰ δὲ τὸτο τεῶς, ὡς φασί πινές, ὑχιοῖοντε, καὶ τῆ σιωπῆ σκνεύσαι τὴν ἀμετρον φιλονεκίαν, καὶ μὴ ῥητοῖς καὶ ἀρρητοῖς ῥήμασι τὰυτὸν αὐξήσαι. ἦν γὰρ παύσασθε ἂ μὴ θέμις καὶ ἑαυτῶν φθεγγόμενοι, ἠρέμα καὶ χεῖ μικρὸν σθεσθῆσαι ἢ εἰς καὶ καταπιστῶσα, τὴν φιλίαν ἀναζωπυρῆσαι ὡδασκευάσθ. ὡς ὅτ γὰρ τοῖς χεῖνεσι τὸ μὴ χεῖρον ἔχειν, ἀρχὴ γένοιτ' ἂν τῆ βέλπιον ἔχειν. ἢ γὰρ ἐν τοῖς ὀξυτάτοις νοσήμασι ταυτοῦτες, βελτίωσις ἀκόπως ἐνομίθη, ἔτω καὶ ὑμῖν μάλα χεῖνεσι. μὴ γὰρ δὴ ὑγκλίνας νομίζετε τοιαῦτα εἰς ἀλλήλους παρονοοῦντες, τὸ μὴ ἐπιτελεῖν τὸ πάθος, ἀρχὴ γένοιτ' ἂν διορθώσεως. εἴτε οὐδ' ὑμῖν τέλεον ἀφανίσαι δόξετε τὴν ἔχθραν, εἴτε μὴ ἀφανίσαι ὑπεραιτέρω παρελθεῖν, ὅτκ ἀφανίσαι ἑμαυτοῦ τὸ εὐέλπιστον ἀξίον εἶναι λόγου, ἀλλὰ λόγους κελήσασθαι.

Θεωνι ἑπισκόπῳ. πδ.

Εἰ μὲν ἐμοὶ πείθοιο, μὴ δ' ὄλωσ. εἰ δὲ σαυτῶ, μὴ πάνυ εἰς ἀνάγκην κατακλειε τῆς σαυτῶ ἔχθρας. μήποτε σύμβολον ἐν ταῖς ἀμνηστιαῖς λαβόντες τὴν ἀνάγκην. ἢ δ' ἐστὶ δεινὴ πρὸς σπόνοια, ὅταν σπόνοιας αὐτὴν ἐρεθίσῃ, τοιαῦτά σε δεσώσων. οἷα θρᾶν αὐτοῦς μελετᾶς. ἢ γὰρ ἔφορος τῶν δραμῶν δίκη, πολλὰς δὲ ἀπληστίας τῶν νικῶντων εἰς τῶναι. πῶν τὰ πρᾶγματα περὶ τῆσιν.

Εὐλογία πρεσβυτέρῳ. πε.

Ηγῶμαι, ὅτι οὐδ' ἀνθρώπῳ ἀγίῳ δαί-

δαίμων ἀπειθήναι δυνήσεται, καὶ δῆλον  
 μὲν ἀφ' ὧν οἱ Σπόρολοι δαίμονας ἤ-  
 λαυον. δῆλον δὲ καὶ ἀφ' ὧν ὁ Παῦλος  
 τὸν πύθωνα, τὸν τὰ ἐλλήνων ἀνω καὶ  
 κατώ κυκῶντα λόγῳ ἀπήλλασε. καὶ  
 τοῖς μαρτυροῖς δὲ ἡ ἐφεδρεύουσα τοῖς  
 σώμασι τῶν ἁγίων χεῖρις, τῆς βα-  
 σαυλίζου. εἰ τοίνυν ταῦθ' ἕτως ἔχει, ὡς  
 ἡ τῶν πραγμάτων δεικνύουσι πεῖρα,  
 πῶς ἀπειθήναι ἠδύνατο; ἀλλ' οἶμαι. οὐ  
 γὰρ ἀλατίνουμι, ἀλλὰ γνώμην ἀ-  
 ποφαίνομαι, ὅτι ἐπειδὴ καὶ τὸν Μα-  
 σέα ἐλάτω ἔθνη ἀγγέλους ἀπενεμήθη.  
 ὅτε γὰρ διεμέριζε, φησὶν, ὁ ὕψιστος ἔ-  
 θνη, ὡς διασπείρει υἱὸς Ἀδάμ, ἔτισεν  
 ἔλα ἐθῶν καὶ ἀριθμὸν ἀγγέλων θεοῦ.  
 εἰ δὲ φαίης, πῶς οὐδ' ἐπαρῆρας θά-  
 τερος πατέρως φαίην, ὅτι μάλιστα μὲν  
 παρῆρας, πλὴν ἀμφοτέροι τῶν γένων  
 διίχουρίζοντο νόμῳ. ὁ μὲν γὰρ τὸ θεῖον  
 παρεβάλλετο πρὸς τὸ θεῖον, τὸ θεῖον  
 ζῶν σπολυθῆναι τῆς ἀρχμαλωσίας.  
 καὶ μὴ βελοδύνας, μὴ δὲ μετανοήσαν-  
 τας τῆς Ἰουδαίας, ὁ δὲ ταῖς τῶν Ἰου-  
 δαίων ἰχουρίζουσι πρὸς τῆς, μένειν  
 ἐπὶ αὐτοὺς ἐν τῇ ἰσχυρίᾳ, δίχουρον  
 εἶναι ἔφρασκε. τοῦ γὰρ θεοῦ εὐσεβῆσαι τε  
 καὶ δίχουρα γούσιν ἐπαγγελία, ἀδύνα-  
 τὸν ἐπάνοδον, κρατεῖν δὲ ἐν ἔλεγε τὸ  
 παρεβάλλετο, ἀμετανοήτων ὄντων, καὶ  
 μὴ εἰς ἰκεσίαν τραπέντων. ὅτι γὰρ  
 καὶ τὸ μισοπύθωνον ἐπαινεῖ ὁ θεός, τεκ-  
 μηλοὶ τὰ κατὰ τὸν Φινεὲς γερονότα.  
 δύο γὰρ φόνους αὐτὸν ἐργασάμενον, ἐν  
 μᾶ καὶ ῥοπήν ἱερωσύνην τετήμηκεν.  
 ὅδε ἂν τὸ ποίησας, εἰ ἀγαθότητα  
 μόνην ἐνομοθέτει. ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ νό-  
 μος διηγήρεται τὸν ἐξ ἑβραίων δ' ἐλευθέρ-  
 οὺς ἐδόμα ἔτει ἐλευθεροῦσθαι. εἰ δὲ  
 μὴ ἐθέλει παρεβάλλετο τῇ θύρᾳ τῆς  
 σκηνῆς, καὶ τρυπᾶσθαι αὐτὸ τὸ ὄπιον,  
 καὶ μένειν δούλον ἀγώνιον. τὸ δὲ χροῖς  
 τῆς ἐλευθερίας φοιτήσαντος, ἐδεμίαν  
 ἔπει αὐτῆς ἐποιούτω παρεβάλλετο. ἵσως  
 ἐμφιλοχρησάντες τοῖς βαρβάρους, καὶ  
 τῶν σκείνων ἀσέβειαν τε καὶ πολι-  
 τεῖαν ζηλώσαντες, ὁ τῶν Περσῶν ἀφ-

dem ac sancto viro reluctari posse. Idque  
 tum ex eo constat, quod Apostoli dæmo-  
 nes in fugam agebant, tū ex eo quod Pau-  
 lus Pythonem Gentilium cultum sursum  
 deorsumque miscentem sermone profligavit  
 ac depulit. Quin in martyrum quoque  
 templis gratia ea quæ Sanctorum vi-  
 rorum corporibus infidet, eos excruciat.  
 Si igitur hæc ita se habent (quemadmo-  
 dum ipsamet rerum experientia ostendit)  
 quonam pacto dæmon Angelo reluctari  
 potuisset? At nimirū opinor (neque enim  
 affirmo, verū sententiam duntaxat meā  
 profero) id hinc contigisse, ut author est  
 Moses, quod, cuique nationi Angelus at-  
 tributus est (Quando enim diuidebat  
 Gentes Altissimus, inquit ille, quādo sepa-  
 rabat filios Adam: Constituit terminos  
 populorum iuxta numerum Angelorum  
 Dei.) Quod si dixeris, Quonāigitur modo  
 alteri non cedebat? sic respondeā: maximè  
 quidē alterū alteri cessisse: cæterū vtrū-  
 que diuinæ Legis præsidio munitū atque  
 obseptum fuisse. Alter enim diuinum  
 iussum obtendebat, quod, ut Iudæi, etiam  
 nolentes, minimèque resipiscentes, capti-  
 uitate liberarentur, fanciesbat. Alter autem  
 Iudæorum flagitiis nitens, iustum esse cō-  
 tendebat, eos adhuc in exilio manere. Nā  
 cum Deus ipsis, si pietatem coluissent, at-  
 que ex virtute vixissent, reditum in patriā  
 promisisset, valere oportere illud dictum  
 aiebat, propterea quod à pœnitentia ab-  
 horrerent, ac ne ad supplices quidem pre-  
 ces Deo adhibendas sese conuertissent.  
 Nam quod Deus improborum quoque  
 odium laudet, ex iis, quæ circa Phinees  
 contigerunt, coniecturā facere possumus.  
 Nam cum duas cædes vno eodemque tē-  
 poris puncto perpetrasset, Deus eum sacer-  
 dotio donauit. quod profectò non fecisset,  
 si bonitatem solam lege lata promulgasset.  
 Quoniam autem Lex quoque illud præscri-  
 bebatur, ut qui ex Hebræorum populo seruitutis  
 iugum traheret, septimo anno manumitteretur,  
 quod si id noller, ad Tabernaculi ostium adduceretur,  
 ipsiusque auris perforaretur, seruisque per-

Luc. 10.  
 Act. 5.  
 19.  
 Act. 16.

Dan. 10.

Dent. 32.

Num. 25.

Ibidem.

Exod. 21.

Ibidem.

omnem vitæ cursum permaneret, Iudæi porro, cum liberationis tempus appetiisset, nulla ipsius cura tangerentur (fortasse quia libenter inter Barbaros commorantur, eorumque impietatem ac vitæ genus imitarentur) idcirco Persarum Angelus libertatem nullo modo ad eos attinere assebat, (siquidem Lex, ut volentes quidem in libertatem vindicat: sic contra dominationis calculum atque sententiam aduersus eos, qui seruire volunt, confirmat, non illa quidem in hac re crudelitate superata, verum quod iustum est, præcipiens) alter autem Angelus, bonitatem iustitiæ anteponeus, diuinam gratiam, quæ ipsos, quanquam immerentes liberare cõstituerat, victoriam ferre debere censebat. Ac proinde vterque diuinæ legi subsidiũ ferebat, ille nimirum quod improborum odio teneretur, hic autem quod benignitate præditus esset. Deus enim vtramque virtutem laudat: vicit autem ad extremũ, gratia & bonitate videlicet iustitiam submouente. Putida quippe post diuinam sententiam est omnis oratio. Nam etiam persæpe, duobus militibus inter se contententibus, atque vtraque parte ius sibi vendicante, regis calculus iurgium extinguit. Hæc autem vtilitatis causa tum dicebantur, tum fiebant: nempe vt & Daniel preces suas exauditas esse intelligeret: & populus, cum se à Deo, partim ob ipsius pollicitationem, partim ob iusti viri deprecationem, etiam immerentem salutem consequi audiisset, ad meliorem frugem se reciperet, reditũque expeteret, tanquam ingentibus bonis potiturus, si diuino beneficio in patriã rediret.

*Eudemoni Scholastico. 86.*

Quoniam per literas ex me quæsiuisti, quidnam sit, quamobrem multi persæpe iisdem flagitiis admissis non iisdem pœnis affecti fuerint: respondeo, id hinc fieri, quod magna sit iudicis integritas & sinceritas. Etenim in peccatis, non ipsa tantũ peccati species queritur, verum etiam eius qui peccauit, animi sententia, & dignitas

γελος ἔδαμῶς αὐτοῖς προσήκειν τὴν ἐλευθερίαν διιχνεύζουτο, εἰσὶν ὁ νόμος τοὺς μὲν θέλοντας ἐλευθεροῦν, καὶ δὲ τῆς ἐγγέλων δὲ λυεῖν, κυροῖ τῆς δεσποτείας τὴν ψῆφον, οὐκ ἀπανθρωπία νικῶμενος, ἀλλὰ τὸ δίκαιον ὑποπέμμενος. ὁ δ' ἕτερος ἀγγελος, τὴν ἀγαθότητα ἐμπαροῦσεν τῷ δικαίῳ πθέρμενος, τὴν θείαν χάριν ἄετο δ' εἶν νικῶν, τὴν καὶ ἀναξίους αὐτοῦ ὄντας ἐλευθερώσασαι προσημερῶν. ὥστε ἀμφοτέροι τῷ θεῷ νόμῳ συνηγωνίζοντο, ὁ μὲν μισοπόντος ὢν, ὁ δὲ ἀγαθός. ἀμφοτέροι γὰρ ὁ θεὸς ἐπαμειβέται. ἐκίχησε δὲ ἡ χάρις τῆς ἀγαθότητος τὸ δίκαιον παρὰ τὴν ἀδικίαν. ἔαλος γὰρ πᾶς λόγος μετὰ τῷ θεῷ ψῆφον. πολλάκις γὰρ καὶ τραπωτῆς ἀμφισβητούτων πρὸς ἑαυτοὺς, καὶ ἕκαστος μέρους τὸ δίκαιον προσβαλλομένης, ἡ τοῦ βασιλέως ψῆφος λυεῖ τὴν φιλονεικίαν. ταῦτα δὲ καὶ ἐλέγετο καὶ ἐγένετο πρὸς τὸ συμφέρον, ὥστε τὴν μὲν Δανιὴλ γινώσκων ὅτι ἐσκέαθη. τὸν δὲ λαὸν ἀκούσαντα, ὅτι καὶ ἀνάξιον αὐτὸν ὄντα σάξει, ὡς τε τὴν οἰκίαν ἐπαγγελίαν, καὶ τὴν τῷ δικαίῳ προσβείαν, ὡφρονέστερον γενέσθαι, καὶ ὅτι ἡμῶν τῆς ἐπαπόδ' ὡς μέγιστον τευξόμενον ἀγαθῶν, εἰ τῆς πατρὸς αὐτοῦ ἀξιοθῆναι.

*Εὐδαίμονι χολαπικῶ. πς.*

Ἐπειδὴ γέγραφας δὲ ἦν αἴτιαν πολλοὶ πολλάκις τὰ αὐτὰ πεπλημμελήκοτες, ἢ τὴν αὐτῶν ἔδουσαν δίκην, φημὶ, ἐπειδὴ πολλὴ ἔστι τοῦ κατ' ἢ ἀκρίβεια. ὅτι γὰρ τοῖς πλάσμασιν ἢ τὸ εἶδος ζητεῖται μόνον τοῦ ἀμαρτήματος, ἀλλὰ καὶ ἡ γνώμη τῆς ἀμαρτήσεως, καὶ τὸ ἀξίωμα, καὶ ὁ χαρακτήρ, καὶ ὁ τόπος, καὶ τὸ